

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Jäätmete liigiti kogumise riiklik eesmärk Eesti omavalitsustes

Tõnu Tuppits
MTÜ Jäätmevalduskeskus

jaatmevalduskeskus.ee

1

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Jäätmemajandus : millised reeglid kehtivad

- Mida peab liigiti koguma?

Metall / plast / paber / klaas / tekstiil / bio / ohtlik + jaamas sortimismääruse nimekiri, kuhu lisanduvad ravimi- ja tekstiilijäätmed

- Mida võib liigiti kohtkoguda?

Pakend, EES-jäätmed, ehitusjäätmed

2

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Mida tähendab biojätmete kohtkogumine?

- Täna kogutakse toidu käitlejate ja al 10 krt-ga elamute juurest tiheasustuses. Tulevik – iga jäätmevaldaja juurest sõltumata asustustihedusest.
- **Mis eesmärgil?**
 - ✓ Saada SOJ kuivaks, et oleks võimalik sorteerida ja vajadusel prügilasse ladestada
 - ✓ Saada biojätmed puhtalt kätte ja kompostida tooteks – aitab täita ringlussevõtu eesmärki ja vähendada kasvuhoonegaaside teket. Biogaas vajalik, aga digestaadiprobleem.
- **Kuidas?**
 - ✓ Igal kinnistul kohustus, kus elatakse v tegutsetakse. Kompostimise maht ca 30% kinnistu aastasest SOJ ja pakendi kogusest. Bio-ga hõlmamist alustada tiheasustusest ja ettevõtetest
 - ✓ Mida teha ja kuidas jäätmevaldajaid aidata, millised tehnilised lahendused on ok?

3

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Ebaotstarbekas kohtkogumine

- Määratud segamaterjalid (segapakend, segaehitus) = sama käitlus, mis SOJ
- Puudub veendumus, et kogutu võetakse ringlusse (plast- ja komposiitpakend)
- Biojätmete konteinerkogumine igalt kinnistult suurtel hajaasustusaladel (SOJ 1x 12 nädalat vs bio 1 x 2 nädalat). Vajalik erandite põhjendamine jäätmekavas!
- Erandite puudumine = üldine seaduse järgne kogumislahendus + jäätmevaldaja õigus seda ka nõuda.

4

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Kuidas tagada liigitikogumist igalt kinnistult?

- Kohustuslik hõlmamine elu- ja tegevuskohad. Elanikest KOV teab, ettevõtetest tihti teab vähe.
- 98% jäätmevaldajatest peab olema alati KOJV-ga hõlmatud.
- Reeglid, kuidas igapäevaselt koostöös veadajaga kõrvalehoidjaid süsteemi liita ja hetkeolukorda teada.

5

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Kuidas ringlussevõttu tagada?

- Iseenesest oleme saavutanud 30% ringlussevõttu ja 70% põletust-ladestust
- Iga KOJV-ga hõlmatud jäätmeliik omab kindlat käitluskohta ja ringlussevõtetulemust. KOV kontrollib seda pidevalt ja hoiab infot veebis nähtaval. Käitluskoha hinda muuta pole keelatud, jäätmeveohinda muuta on keelatud!
- Kiireim tulemus – vähenda tänase liigiti kogumise taseme juures SOJ kogust! 😊

6

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Uued nõuded, mis jõustumata

- Uus sortimismäärus, teistkordne JäätS seoses SUP direktiiviga;
- Tekstiiljätmete kogumine vs jäätmetekke ennetamine
- SOJ ladestamisnõuded + põletuseks sobivate jätmete kriteeriumid
- Avalik pakendikogumine ja kompensatsioonimeetmed

7

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Mida koju kaasa võtta, mida saab ära teha?

- Tehke oma jäätmevaldkonna hetkeolukord selgeks, muidu ei tea mida muuta;
- Otsustage muutuste vajadus ja mida ei taha muuta, kuid õigusruum nagu nõuab – võimalus on läbi jäätmekava põhjendades
- Muutmise algus kava ja eeskiri, mõlemale kirjalik eesmärk enne koostamist;
- Muutmise käigus suhelge vedajaga, hinnad ei peaks olema tasuta. Määrake vedajale käitluskohad ja käitlemise tulemus!

8

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Minu üldised soovitused

- Hoidke meeles KOV kohustused ja teiste osapoolte kohustused;
- Hoidke kõik jäätmevaldajad pidevalt veoteenusega seotud;
- Tagage liigitikogumine, eelkõige bio, aga ka ohtlikud jäätmed, puhtad materjalid;
- Hoidke elanikud muutustega kursis, teavitage ja koolitage inimesi, looge sarnased süsteemid ja teavitage ning teavitage.
- Kinkige esmaseid abivahendeid ja suunake neid kasutama

9

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Millest lähtuda?

- CWD ja 0 emissiooniga sõidukid
- SUP ja lõpp ühekordsele plastile
- Ringlusseandmine vs ringlussevõtt, hanked ja ostud
- Biojätmete ringlussevõtt läbi biogaasi
- Kuidas jõuda 2-e aastaga 20%-lt 100-ni?
- Kuidas jõuda 3-e aastaga 30-lt % 55%-ni?
- Koostöö lubab esimesena teada ja viimasena vigu teha!

10

JÄÄTMEHALDUSKESKUS

Arutelud , küsimused, vastused

Tänan kuulamast

Tõnu Tuppits, juhataja

MTÜ Jäätmealduskeskus